

Bilag

27-01-2009

Inklusionspolitik i Københavns Kommune 0-18 år

Sagsnr.
2009-10273

Dokumentnr.
2009-49096

Indledning

Børne- og Ungdomsforvaltningens målsætning er at skabe bedre tilbud til alle børn og unge. Dette gøres blandt andet ved at udvikle fællesskaber, hvor målet er, at alle børn og unge er inkluderede. For at understøtte denne indsats har Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejdet en inklusionspolitik, der gælder for 0-18 års området.

Sagsbehandler
Majbrit Møller

Inklusionspolitikken er udarbejdet i et samarbejde mellem repræsentanter fra centrale og decentrale enheder i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Ligeledes har faglige organisationer og interesseorganisationer bidraget til inklusionspolitikken endelige udformning.

Det overordnede mål

Det overordnede mål med inklusionsindsatsen er, at alle børn og unge oplever, at de trives og udvikles i de fællesskaber, de er en del af. På denne måde skabes muligheder for, at alle børn og unge får udnyttet og udviklet deres viden, kompetencer og ressourcer og dermed

Konsulenter

Gyldenløvesgade 15.2
sal. , 1502 København V
1502 København V

Telefon
3366 4083

Telefax
3366 7015

Direkte telefon
26301360

Mobil
2630 1300

E-mail
majmoe@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386311

www.kk.dk

oplever, at deres aktuelle og fremtidige handle- og valgmuligheder udvides.

Formål

Formålet med en inklusionspolitik er, at pædagogik og organisering underbygger

- at der skabes den bedst mulige ramme for at støtte alle børn og unge, i at blive ligeværdige deltagere i fællesskaber, hvor de trives og udvikles.
- at der skabes åbne og udviklingsorienterede miljøer for alle børn og unge, hvori de sikres faglig, personlig og social udvikling.
- at de inkluderende fleksible tilbud på almenområdet imødekommer børn og unges forskellige behov, og dermed medvirker til, at flere børn og unge forbliver på almenområdet.

Definition af inklusion

Inklusion er en vedvarende proces, der handler om at skabe åbne og udviklingsorienterede miljøer, hvor alle børn og unge oplever sig som aktive deltagere i fællesskabet. Målet er at alle børn og unge skal ses, anerkendes og værdsættes som de unikke personer de er, og dermed sikres faglig, personlig og social udvikling.

De seks omdrejningspunkter for inklusion, og dermed for inklusionspolitikken

1. Åbne og udviklingsorienterede miljøer
2. Faglig, social og personlig udvikling for alle
3. Fleksibel ressourcefordeling
4. Tidlig og forebyggende indsats
5. Helhedstænkning og brobygning
6. Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces

I det følgende beskrives de seks omdrejningspunkter mere dybdegående

1. Åbne og udviklingsorienterede miljøer

- fokus på børn og unges aktive deltagelse i hverdagslivets fællesskaber

En aktiv deltagelse i de forskellige fællesskaber som børn og unge er en del af, er en forudsætning for at børn og unge trives og udvikles. Det er grundlaget for, at de enkelte børn og unge føler sig anerkendt, værdsat og får udnyttet og udviklet deres ressourcer og kompetencer. En aktiv deltagelse i fællesskabet bidrager endvidere til at styrke børn og unges aktuelle og fremtidige handle- og valgmuligheder.

Derfor skal kommunens medarbejdere – i samarbejde med forældrene – arbejde hen imod børn og unges trivsel og udvikling i det miljø de er en del af. De skal forholde sig aktivt til de relevante muligheder for at hjælpe barnet, der foreligger. Det enkelte barn skal have et tilbud der svarer til barnets behov, hvilket både kan være på almen- og specialområdet.

Et godt forældresamarbejde er vigtigt, fordi hjemmet er barnets primære arena. Derfor skal forældre medinddrages i og have mulighed for, at påvirke de beslutninger der vedrører deres barn.

2. Faglig, social og personlig udvikling for alle **- fokus på den enkeltes kompetencer, ressourcer og læring**

Alle børn og unge skal have adgang til miljøer, hvor de sammen med jævnaldrende opnår faglig, social og personlig udvikling. Det betyder, at alle børn og unge skal forblive ligeværdige medlemmer af fællesskabet, samtidig med at deres særlige behov imødekommes.

De inkluderende tiltag skal altid tage udgangspunkt i den enkeltes trivsel og muligheder. De professionelle skal møde barnet eller den unge, der hvor han eller hun er, ud fra den enkeltes særtræk og integritet. Derfor skal de professionelle arbejde med at støtte børn og unge i forhold til deres identitetsudvikling.

Udgangspunktet er, at børn og unge lærer forskelligt og derfor skal udfordres i forhold til faglighed og udvikling, ud fra den enkeltes forudsætninger. Der skal fokuseres på at finde frem til de enkelte børn og unges ressourcer og måder at tilegne sig læring på. Dette skaber betingelserne for, at børn og unge får udnyttet deres kompetencer og opnår succeser og fremskridt.

3. Fleksibel ressourcetildeling **– fokus på at øge fællesskabets mulighed for at imødekomme det enkelte barns behov**

Ressourcerne skal tildeles fleksibelt, så forudsætningerne for at skabe en inkluderende kultur øges. Derved øges fællesskabets mulighed for at imødekomme det enkelte barns behov.

Det indebærer, at ressourcetildelingsmodeller skal give incitament til inklusion. Der skal være mulighed for lokale fleksible løsninger, hvor skoler og institutioner selv tager ansvar for inklusionsopgaven og udvikler tilbud der er fleksible og som kan inkludere flere børn med adfærd, kontakt og trivsels problemer på almenområdet. Dermed vil kreativiteten i opgaveløsningen stige og flere børn og unge med særlige behov vil forblive på almenområdet, i tilbud der imødegår deres specifikke behov.

4. Tidlig og forebyggende indsats

– fokus på at øge den tidlige og forebyggende indsats således at flere hjælpes i tide

En skærpet opmærksomhed på den tidlige og forebyggende indsats er vigtig i inklusionsindsatsen, fordi den har stor betydning for, at flere børn forbliver inkluderet på almenområdet og oplever tryghed, trivsel og udvikling.

I Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejdes der på at yde den bedste indsats for børn og unge der har brug for hjælp eller særlig støtte. Vi ønsker at forebygge at børnenes problemer udvikler sig og får betydning for resten af deres liv. Derfor er det vigtigt, at der bliver taget hånd om et barns vanskeligheder så hurtigt som muligt. Lærere, pædagoger og andre fagpersoner afgør i et tværfagligt samarbejde, hvordan barnet kan støttes. I Københavns Kommunes skoler og daginstitutioner ønsker vi at hjælpe børn og unge i vanskeligheder indenfor skolernes og institutionernes egne rammer og ressourcer. Det gør vi ud fra den betragtning, at det gavner flest børn og unge at blive i fællesskabet i deres vante miljø, frem for at blive udskilt til specialområdet, idet alle har et ønske om at være ”normale”. Metoder til at undervisningsdifferentiere og forebygge udskillelse, er blandt andet holdundervisning, makkerpar, etc.

5. Helhedstænkning og brobygning

– fokus på det tværfaglige samarbejde for at de særlige behov imødekommes

Børne- og Ungdomsforvaltningen ønsker at sammentænke almen- og specialområdet. Der skal være en helhed og sammenhæng i opgaveløsningen. Helhedstænkning og brobygning skal være bærende i et tværfagligt samarbejde. De professionelle skal samarbejde på tværs af traditionelle kulturer og professioner og udvikle et fælles fagligt sprog om de enkelte børn. For at dette samarbejde skal lykkes, er kommunikationen mellem faggrupperne essentiel.

Fælles planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af aktiviteter og læringsmiljø er vigtige betingelser for udvikling af det tværfaglige samarbejde, når inklusion skal fremmes.

Det betyder at lærere, pædagoger, psykologer og andre fagfolk skal samarbejde på tværs af faggrænser og PPR. Ligeledes skal mulighederne for samarbejdet være til stede, samt betingelserne for at lave en fælles indsats for børnenes inklusion. Således skabes betingelserne for at flere børn inkluderes på almenområdet og at de børn som trives og udvikles bedst på specialområdet, alligevel får noget kontakt med almenområdet, og omvendt.

Det betyder at de eksisterende tværfaglige grupper skal underbygges og bruges aktivt, fordi det er et godt ”redskab” som allerede er udviklet.

6. Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces

- fokus på at være inkluderende skal udvikles med høj grad af deltagelse, fælles forståelse og medejerskab

Drivkraften bag arbejdet med inklusion i kommunens skoler og institutioner er, at medarbejderne er bevidste om, hvad inklusion er, og hvad det vil sige at handle inkluderende. Medarbejderne skal kunne se meningen med at være en aktiv del af udviklingsprocessen og at arbejde inkluderende. For at dette skal lykkes er det af afgørende betydning, at lederen bakker op omkring de inkluderende initiativer. Lederen spiller en central rolle som initierende og rammesættende for samarbejdet, samt organiseringen af den inkluderende indsats.

Opbygningen af faglige netværk og fælles udvikling af kompetencer og samarbejdsformer, som fremmer inklusion, er vigtige for at sikre et vedvarende udviklingsfokus på inklusion i institutioner og skoler på både special- og almenområdet og på tværs af disse.